

Sygn. akt II UK 167/15

POSTANOWIENIE

Dnia 25 listopada 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar

w sprawie z wniosku J. K. następcy prawnego P. K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Opolu
o wysokość emerytury,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 25 listopada 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego we
Wrocławiu z dnia 4 listopada 2010 r., sygn. akt III AUa 1233/10,

odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 4 listopada 2010 r. Sąd Apelacyjny we Wrocławiu oddalił apelację wnioskodawcy P. K. (poprzednika prawnego wnioskodawcy J. K.) od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Opolu z dnia 29 kwietnia 2010 r., odrzucającego odwołanie wnioskodawcy w zakresie żądania zwiększenia emerytury z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników z uwagi na powagę rzeczy osądzonej (pkt I wyroku) oraz oddalającego odwołanie w pozostałym zakresie (pkt II wyroku).

W dniu 8 czerwca 2011 r. pełnomocnik wnioskodawcy złożył skargę kasacyjną od tego wyroku z wnioskiem o przywrócenie terminu do jej złożenia, jednakże postępowanie z tej skargi kasacyjnej, do złożenia której Sąd Apelacyjny przywrócił termin postanowieniem z dnia 28 czerwca 2013 r., zostało umorzone przez Sąd Apelacyjny (postanowieniem z dnia 21 sierpnia 2013 r.) z uwagi na to, że

pełnomocnik skarżącego w piśmie procesowym z dnia 9 sierpnia 2013 r. oświadczył, że nie podtrzymuje skargi kasacyjnej wobec złożenia w dniu 29 marca 2013 r. (data wpływu skargi do Sądu Apelacyjnego) przez J. K., który po śmierci swego ojca wnioskodawcy P. K., wstąpił do sprawy, skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu. Oświadczenie to miało skutek równoznaczny z cofnięciem skargi kasacyjnej.

W dniu 2 września 2013 r. (data wpływu pisma do Sądu Apelacyjnego) pełnomocnik wnioskodawcy J. K. złożył skargę kasacyjną od wymienionego na wstępie wyroku Sądu Apelacyjnego, powołując się na przywrócenie terminu do jej złożenia oraz wnioszek o przyjęcie jej do rozpoznania, wskazując - jak się wydaje – (wniosek zarzuca nieuzasadnione odrzucenie odwołania przez Sąd pierwszej instancji) na jej oczywistą zasadność. W skardze zarzucił naruszenie art. 15 ust. 1 i 4 pkt 1, art. 56 ust. 1, 3,4,5 i 6 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 748 ze zm., skarżący powołał się na brzmienie pierwotne ustawy) oraz naruszenie art. 36 ust. 1 pkt 4, art. 20 ust. 2, art. 28 ust. 2 oraz art. 34 ust. 1 i art. 44 ust. 2 i 5 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r., o ubezpieczeniu społecznym rolników (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 704 ze zm. – skarżący powołał się na jej publikację w Dz.U. z 2008 r. Nr 50, poz. 291). W oparciu o powyższe wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i zmianę wyroku Sądu Okręgowego i uwzględnienie odwołania.

Postanowieniem z dnia 25 kwietnia 2014 r., II BU 6/13, Sąd Najwyższy odrzucił skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem skarżonego nią wyroku stwierdzając jej niedopuszczalność (*a contrario* z art. 424¹ § 1 k.p.c., a ponadto art. 424⁸ § 2 k.p.c.), ponieważ weryfikacja zaskarżonego wyroku mogła nastąpić w drodze wniesienia przysługującego skarżącemu środka prawnego, tj. skargi kasacyjnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie ma uzasadnienia.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli:

- 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne,
- 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów,
- 3) zachodzi nieważność postępowania lub
- 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Jeżeli podstawą wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania jest oczywista zasadność skargi (tak jak się wydaje w ocenianej sprawie), to w jego uzasadnieniu powinny się znaleźć odpowiednie wywody potwierdzające tę okoliczność. Skarga jest bowiem oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone nią orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jure, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20, poz. 494 oraz z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437).

W badanej sprawie przesłanka ta nie zachodzi.

Nie oceniając w związku z tym zarzutów skargi, można w ogólności zauważyć, że w świetle ustaleń Sądu Apelacyjnego wniosek co do żądania zwiększenia emerytury z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników, był już przedmiotem rozpoznania sądowego. Sąd Okręgowy w Opolu – wyrokiem z dnia 22 kwietnia 2008 r., V U 1396/08, oddalił odwołanie i wyrok ten jest prawomocny. Innymi słowy żądanie to było już oceniane w poprzedniej sprawie z odwołania wnioskodawcy od decyzji organu rentowego z dnia 17 stycznia 2008 r. Warto w związku z tym przypomnieć, że wedle utrwalonego orzecznictwa moc wiążąca prawomocnego wyroku (jego prawomocność materialna) oznacza konieczność uwzględnienia przez sąd faktu istnienia konkretnego wyroku o określonej treści, co w sprawie może oznaczać, że żądanie zwiększenia emerytury z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników, zostało – w toku dotychczasowego postępowania – osądzone, stąd nowe wnioski, oparte na tej samej podstawie mogą oznaczać zakaz merytorycznego orzekania z uwagi na tzw. powagę rzeczy osądzonej (art. 365 § 1 k.p.c.). Zgodnie z tym przepisem,

orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy i organy państwowe. W praktyce oznacza to, że sąd obowiązany jest uznać, że kwestia prawna, która była już przedmiotem rozstrzygnięcia w innej sprawie, a która ma znaczenie prejudycjalne w sprawie przez niego rozpoznawanej, kształtuje się tak, jak to przyjęto w prawomocnym wcześniejszym wyroku. Jak się słusznie podkreśla w doktrynie, skutkiem zasady mocy wiążącej prawomocnego wyroku jest to, że przesądzenie we wcześniejszym wyroku kwestii o charakterze prejudycjalnym oznacza, że w procesie późniejszym ta kwestia nie może być już w ogóle badana (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 czerwca 2013 r., I UK 29/13 – niepublikowany).

Tym się kierując, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.